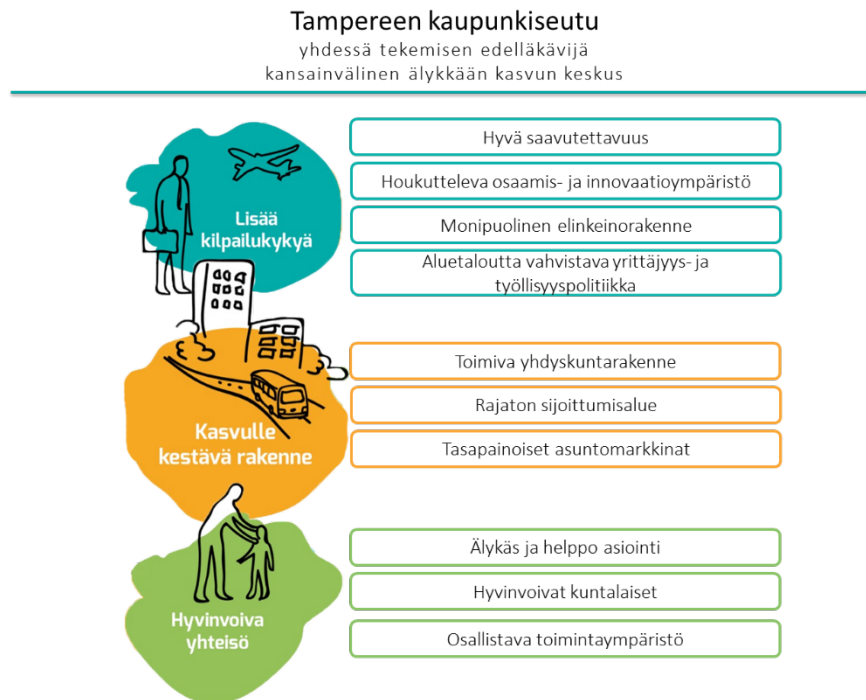

SEUTUSTRATEGIAN TOTEUTUMISEN SEURANTA VUODELTA 2019

Seutusihteeri Pohjonen

Taustaa seurannalle

Jäsenkunnat hyväksyivät Tulevaisuuden kaupunkiseutu -strategian ja sille toteutusohjelman keväällä 2017. Strategian aikajänne on kymmenen vuotta ja se sisältää kolme pääviestiä: lisää kilpailukykyä, kasvulle kestävä rakenne ja hyvinvoiva yhteisö. Pääviestit jakautuvat edelleen kymmeneen strategiseen tavoitteeseen.

Strategian toteutusohjelma on hyväksytty ensimmäiselle neljälle vuodelle 2017-2020. Ohjelmassa esitetään tarkemmat toimenpiteet (31 kpl) jokaiselle kymmenelle strategiselle tavoitteelle sekä organisaatiot, jotka vastaavat kunkin toimenpiteen toteuttamisesta.

Seutustrategian toteutusohjelmaa konkretisoidaan kuntayhtymän talousarviossa vuosittaisilla toiminnallisilla tavoitteilla, jotka raportoidaan tavoitekohtaisesti tilinpäätöksen yhteydessä. Strategian toteutumisen seuranta perustuu keskeisesti seutuhallituksen antamaan toimintakerromukseen.

Hyväksytyssä toteutusohjelmassa todetaan seurannan järjestämisestä mm:

- tehdään sanallisen arvion ja analysointina kuntien ja muiden toimijoiden strategia-asiantuntijoiden kanssa
- sisältää strategian tilannekuvan sekä ehdotuksen strategian toteutumisen edellyttämistä toimista

- suunnataan kuntayhtymän ja kuntien päättäjille tarkoituksena vahvistaa seudullista ajattelua sekä strategiatyön jatkuvuutta ja prosessimaisuutta
- tehdään vuosittain ja käsitellään hallitusseminaarissa sekä kunnissa yhdessä sovitulla tavalla
- voidaan tehdä painottaen eri vuosina eri teemoja, kukin strateginen tavoite (10 kpl) arvioidaan sopivassa ajanjaksossa strategiankaudella.
- voidaan täydentää ulkopuolisen henkilön arvioinnilla tai muulla vertais-työllä

Teemalliset nostot seutustrategian toteutuksesta 2019

Lisää kilpailukykyä

Hyvä saavutettavuus, houkutteleva osaamis- ja innovaatioympäristö, monipuolinen elinkeinorakenne, aluetaloutta vahvistava yrittäjyys- ja työllisyyspolitiikka

Finavian toteutettua merkittävän peruskorjauksen kentällä kesällä 2018 matkustajamäärät kääntyivät maltilliseen kasvuun mutta merkittävää kokonaisparannusta ei saavutettu vuonne 2019. Vastuu lentoliikenteen edistämisestä on ollut lentoliikennehankkeella. Vuoden 2019 aikana päätettiin avauksesta, jonka mukaan kehitetään kaupunkiseudun saavutettavuutta kokonaisuutena. Kuntayhtymä on ollut mukana lentoliikenteen kehittämisen edunvalvonnassa.

Tampereen kaupunkiseutu edisti Suomi-rata konseptia ja kunnat olivat aktiivisesti mukana hankeyhtiön perustamista koskevissa neuvotte- luissa.

EU-yhteystoimiston arviointi ohjelmoitiin.

Kaupunkiseudun suunnittelussa on edistetty teemallisten yritysalueiden syntymistä ja kasvamista.

Kasvulle kestävä rakenne

Toimiva yhdyskuntarakenne, rajaton sijoittumisalue, tasapainoiset asuntomarkkinat

Kaupunkiseudun väestönkasvu on jatkunut strategian ja rakennesuunnitelman 2040 mukaisella kasvu-uralla ollen 4 237 vuonna 2019. Viime vuosina kasvu on suuntautunut voimakkaammin keskuskaupunkiin ja kehyskunnissakin taajamiin. Kaupunkiseudun kasvu on perustunut muuttovoittoon maan sisällä. Kaupunkiseutu varautuu edelleen merkittävään kasvuun sekä rakennesuunnitelman päivityksessä että MAL4-sopimuksessa.

Rakennesuunnitelman päivitys on käynnistetty nojautuen MAL4-sopimukseen liittyvään suunnitteluun. MAL4-sopimuksen päälinjaukset valmistuivat kaupunkiseudun osalta jo 2019. Sopimuksen valmistuminen on myöhästynyt valtio-osapuolen toimesta.

Tampere, Pirkkala, Ylöjärvi ja Kangasala ovat neuvotelleet raitiotien jatkamisesta yli kuntarajojen.

Alueellinen junapilotti tuotti hyviä tuloksia ja raideliikenne kokonaisuudessaan oli myötätulessa.

Houkuttelevaa asuin- ja toimintaympäristöä on kehitetty. Valmistunut keskustabarometri tukee keskustojen kehittämistä. Viherverkostojen sekä virkistysreittien seudullista suunnittelua ja toteuttamista on ohjelmoitu. Kävelyn ja pyöräliikenteen seuraavan toteutusvaiheen ohjelmointi käynnistyi

Kaupunkiseudun kunnat ovat sitoutuneet tavoitteeseen hiilineutraali kaupunkiseutu 2030. Hiilineutraali Tampereen seutu -tiekarttaselvitys, ilmastoindikaattorilista ja tiekartan malliasiakirja ovat valmistuneet tukemaan kuntia tavoitteiden toteuttamisessa.

Elinkeinoelämän ja yhdyskuntasuunnittelun vuorovaikutusta on jatkettu. Seutuyksikkö seuraa Business Tampereen ja Pirkanmaan liiton yritysalueiden seurantajärjestelmän teknistä kehittämistä.

Arkiliikkumisen edistämiseen keskittyvää SeutuLiike -ohjelmakokonaisuutta on toteutettu ja tuotettu mm. alustavaa tietoa kuinka paljon liikkumattomuus maksaa kaupunkiseudun kunnille.

Seudullista asuntotuotannon määrällistä ja laadullista ohjausta käsitellään päivitettävässä asuntopoliittisessa ohjelmassa.

Hyvinvoiva yhteisö

Älykäs ja helppo asiointi, hyvinvoivat kuntalaiset, osallistavatoimintaympäristö

Seudullisen tietoaineiston laajempaa hyödyntämistä varten on valmisteltu tietoportaalien avaamista kaikille toimijoille.

Kuntien harrastustilojen ja -paikkojen yhteistä digitaalista varaamisjärjestelmä (SeutuVaraamo) on kehitysvaiheessa. Eteneminen on ollut kuitenkin hidasta.

Seudullisen varhaiskasvatuksen kehittämisen tiekartan toteuttaminen etenee ohjelmoidusti. Hyvinvointipalvelujen työryhmä on käsitellyt varhaiskasvatuksen kehittämisen toimeenpanosuunnitelman ja hyväksynyt eri kehittämiskohteiden toimenpiteet.

Vapaa-ajan palvelujen käyttöä edistetään mm. Lakeland -satamaverkoston kehittämishankkeen ja seutumuseoverkoston osalta. Myös ulkoliikuntapaikkojen ja sekä viheralue- ja virkistysverkoston käytettävyyttä edistetään.

Tilannekuva seutustrategian toteutumisesta 2017-2019

Jäsenkunnat ovat hyväksyneet seutustrategialle toteutusohjelman vuosille 2017-2020, jossa on esitetty kaikkiaan 32 toimenpidettä ja kullekin toimenpiteelle vastuulliset toteuttajat. Tässä esitetään kumulatiivinen toteutumisen kokonaisuus vuosilta 2017-2019.

Lisää kilpailukykyä pääviestille on esitetty yhteensä 13 toimenpidettä. Pääviestin toimenpiteiden vastuullisina toteuttajina ovat useimmin muut toimijat kuin kuntayhtymä yksinään. Näiden vastuullisten toteuttajien toimenpiteisiin ei kuntayhtymä ole suoraan voinut vaikuttaa. Kaikkiaan yhdeksän (69 %) tavoitteen toteutumista on edistetty kuntayhtymän toimesta.

Kasvulle kestävä rakenne pääviestille on esitetty yhteensä 10 toimenpidettä. Pääviestin perimmäisen luonteen vuoksi toimenpiteet ovat pitkävaikutteisia prosesseja, jotka valmistuvat jopa toteutusohjelmaa pidemmällä aikajänteellä. Toimenpiteet ovat osa rakennesuunnitelman ja MAL-sopimuksen systemaattista täytäntöönpanoa, joita kuntayhtymällä on hyvät edellytykset organisoida ja edistää omalta osaltaan. Kaikkiaan yhdeksän (90 %) toimenpiteen toteutumista on edistetty.

Hyvinvoiva yhteisö pääviestille on esitetty yhteensä 9 toimenpidettä. Pääviestiin sisältyy osallistava toimintaympäristö -tavoite, jonka toteuttaminen on käynnistynyt varovaisesti, lähinnä jäsenkuntien uusien luottamushenkilöiden perehdytystoimenpitein. Laajemmin kuntalaisia koskevia avauksia ei ole ollut kuntayhtymän kautta. Pääviestiin sisältyvine hyvinvointipalvelujen teemat ovat edenneet hyvin. Kaikkiaan kuuden (66 %) toimenpiteen toteutumista on edistetty.

Tiivistelmä strategian toteutumisesta

Seutustrategian toteuttaminen etenee. Käynnistetty on yhteensä 24/32 (19/32 v. 2018) toteutusohjelman mukaista toimenpidettä, joka on 75 % kokonaistavoitteista (59 % v. 2018). Jatkossa on syytä panostaa monipuolinen elinkeinorakenne, aluetaloutta vahvistava yrittäjyys- ja työllis-

syyspolitiikka ja osallistava toimintaympäristö tavoitteisiin kohdistettaviin toimenpiteisiin. Yhteistä toteutuspolkua muiden vastuullisten toimijoiden kanssa on syytä tiivistää.